

Yaz Sevenler Kış Sevenler • Necati Tosuner

Çocuk Kitaplar • Öyküler • 88 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6

ERDEMLER • ZAMAN ve MEKÂN • DUYGULAR

mevsimler • tatil • hayal kurmak • büyümek • mahalle yaşamı • arkadaşlık • pazaryeri • iletişim • dil oyunları • yazmak

Çağdaş edebiyatımızın ve kısa öykünün büyük ustası **Necati Tosuner**, çocukların büyüme yolculuğunda karşılaştığı duyguları öyküleştiriyor. Eşsiz bir dil ve anlam işçiliğiyle kaleme aldığı öykülerde, bazen Marmara Denizi'nin iki ucunda durarak, bazen de en iyi arkadaşla geçirilen mevsimlerin unutulmaz anlarının adeta fotoğrafını çekerek, yaşam üzerine düşündürüyor. Umut, özlem, aile, sevgi ve oyun gibi, çocukluğun iz bırakan duygu duraklarına uğruyan öyküleher yaştan okura sunuyor.

Çocukluğun içinden geçen duyguları, hayalleri ve anları çocukların gözünden aktaran, birbirine bağlı 9 öykü: *Kaymak, Adı Barış, Ne İstiyor Bu Ceren?, Geçmiş Yazdan Kalma Bir Şirinlik, Bu Şaban Başka Şaban, Parayı Sever misin?, İpek Gökşen Diye Kâküllü Bir Kız, Yazarın Armağanı, Marmara Denizi Arada.*

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- “Kaymak” öyküsünde Murat’ın, dondurmacının, müşterinin elinden külah kaçırma gösterisini sevmediğini anlıyoruz. Siz hoşlanıyor musunuz? Bir dondurmacı bu gösteriyi size yaptığında ne hissediyor; aklınızdan neler geçiriyorsunuz?
- 2- “Adı Barış” öyküsünde, oğullarının ölümüyle sonuçlanan kazadan sonra sizce Barış’ın ailesi neler hissetmiş; yaşamlarında neler değişmiştir?
- 3- Murat ve Ceren’in arkadaşlığında her ikisinin kişilik özellikleri ve karşılıklı duyguları için ilk izleniminiz nedir?
- 4- “Ne İstiyor Bu Ceren?” öyküsünde pazara çıkan Ceren’in hangi yönlerini fark ediyorsunuz?
- 5- Bu öyküde Murat ve Ceren arasında hangi sözcüklerin kullanım biçimleri tartışma konusu oluyor? Öyküdekileri listeleyin. Bu sözcükleri sizin kullanma biçiminiz ne?
- 6- “Geçmiş Yazdan Kalma Bir Şirinlik” öyküsünde geçen, “Bandırma, seviyorum diye kandırma,” biçimindeki kafiyeli dil oyunlarına benzer siz kaç örnek verebilirsiniz?
- 7- “Bu Şaban Başka Şaban” öyküsünde Murat ve Ceren motosikletle ilgili nasıl bir hayal kuruyorlar; gerçek onları neden şaşırtıyor? Sizin de benzer biçimde, hakkında kurduğunuz hayalle gerçeği bağdaşmayan kişi ya da nesne örnekleriniz var mı?
- 8- “Parayı Sever misin?” öyküsünde geçen “paragöz” ne demek? Murat’ın dedesine karşı paragöz davrandığı söylenebilir mi? Paragöz sayılmak için nasıl davranmak gerekir?
- 9- “İpek Gökşen Diye Kâküllü Bir Kız” öyküsünde, 62. sayfadaki bir paragrafta, Onur Bey’in yazar olduğu için uydurduğundan söz ediliyor. Sizce yazarlık ve uydurmak arasında nasıl bir bağlantı var? Bir yazar yazmak için hangi kaynakları kullanır?
- 10- “Yazarın Armağanı” öyküsündeki İpek karakterinde dikkatinizi çeken kişilik özellikleri neler? Sizce üç buçuk yaşındaki bu küçük kız, 15 yıl sonra nasıl bir genç kız olur? Hayal edin.
- 11- “Marmara Denizi Arada” öyküsünde yazar, Ayşegül’le Zeynep’i hangi ortak noktalarla birleştirmiş? Yazarın üslubuna bakıldığında, Ayşegül’ün Zeynep’in yetişkin hali olabileceği aklınıza gelir mi? Tartışın.
- 12- Kitap bittiğinde okura nasıl bir duygu geçiyor? Bu kitabı okumayan birine önermek isteseyiz neler söylersiniz?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Tartışma:** İlk öyküdeki soruya sınıfça tartışarak yanıt verin: “Yere düşen dondurma boşa gider mi, nasıl boşa gitmez?..” Çok farklı açılardan geniş düşünerek yanıtlamaya çalışın.
- **Araştırma:** Herkes çevresindeki büyüklerden 30-40 yıl öncesinin mahalle yaşamıyla ilgili alışkanlıkları öğrensin. Sonrasında sınıfta çember biçiminde oturulsun ve herkes sırayla öğrendiği değişik bir alışkanlığı söylesin. Söylenenler kısaca tahtaya not edilsin. Böylece 30-40 yıl öncesinin mahalle kültürü, komşuluk ilişkileri, iletişim biçimleri ortaya çıksın.
- **Resimleme:** Herkes çok renkli ve canlı bir pazaryerinin resmini yapsın. Resimler, sınıfta oluşturulacak “Sınıfın Pazaryeri” panosunda sergilensin.
- **Yarışma:** “Ne İstiyor Bu Ceren?” öyküsünden esinlenerek sınıfça bir dil oyunu oynayın. Öğrenciler ikili gruplara ayrılınsın. Her grup diğerlerinden gizli çalışsın; harf ekleyerek ya da harf atarak türeyecek sözcükler bularak kendi listesini oluştursun. (Örnek: kaç-aç, yaz-yazı, salak-asalak...) Bu aşamadan sonra ikililer sırayla ve her seferinde bir tane olmak üzere sözcüklerini söylesin. Örneği kalmayan ya da söylenen bir örneği yineleyen grubun elendiği bu yarışma, tek grup kalana kadar sürdürülsün. Kazanan grup üyelerine, yine sınıfça önceden hazırlanan “Sözcüklerin Efendisi” rozeti takılsın.
- **Yazma:** Herkes içinde, “Gülü seven dikenine katlanır,” sözünün yer aldığı kısa bir öykü yazsın. Öyküler sınıfta okunduktan sonra “Gül ve Diken Öyküleri” isimli panoya asılarak diğer öğrencilerin de okuması sağlansın.
- **Münazara:** Öğrenciler 2 gruba ayrılınsın. Bir grup, “Parayı herkes sever; bu paragözlük değildir,” görüşünü, diğer grup, “Herkes parayı sevmez; parayı sevmek paragözlüktür,” görüşünü örneklerle savunsun. Bakalım hangi görüş öne çıkacak?
- **Canlandırma:** Herkes şimdiye kadar gitmediği, çok özel bir tatil hayalini anlatsın. Nasıl bir yerde, kimlerle, hangi koşullarda tatil yapmak istiyor? Bu tatilin içinde hangi aktiviteler olmalı? Neden çok özel ve farklı? Öğrenciler sırayla “Hayalimdeki Tatil” canlandırması yaparak düşlerindeki tatili anlatsın. Bakalım kimler neler hayal ediyor?
- **Sunum:** Öğrenciler 9 gruba ayrılınsın. Her grup çekiliş yoluyla kitaptaki bir öyküyü üstlensin. Üstlendiği öyküyü konu, temalar, karakterler, yazı dili ve duygu yönünden incelesin. İnceleme sonucunu kısa birer sunum biçiminde diğerlerine aktarsınlar ve kendi öykülerinde en anlamlı olduğunu düşündükleri paragrafı-bölümü sınıfa okusunlar.
- **Müzik:** Öykülere fon yaratan ve olaylara malzeme sunan mevsimleri, Vivaldi’nin “Mevsimler” adlı keman konçertolarını dinleyerek farklı bir sanat disiplini üzerinden inceleyin. Vivaldi, mevsimleri müzikle nasıl anlatıyor; parçaların müzik dili açısından benzerlik ve farklılıkları neler? Dinleyin ve tartışın.

İlkbahar > https://youtu.be/b81cEIAg8_4

Yaz > https://youtu.be/4ldpl_BZ8yc

Sonbahar > <https://youtu.be/8ddvrOLkK7c>

Kış > <https://youtu.be/wVToyOs9O10>